

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *Assessor Raabski.*

N° 3. — W Sobotę dnia 9. Stycznia 1830.

Wiadomości kraiove.

Z Poznania, dnia 7. Stycznia.

Wrodzoném nieiało człowiekowi jest uszanowanie ku mężom, którzy wiek długi cnotliwie przepędzili. Potwierdzają to dzieje świata. We wszystkich wiekach i narodach oświeceńszych w szczególném poszanowaniu miano starców. W pierwiastkach narodu żydowskiego wykonywali oni władzę nieograniczoną w swoich rodzinach. U Egipcyan ważny urząd sędziego powierzano tylko ludziom, którzy przez długi lat przeciąg w sprawach publicznych nabrali doświadczenia. Od Egipcyan z wielu innemi zwyczajami przeszło to uszanowanie starców do Greków. Znaną jest powszechnie godna naśladowania w téj mierze Spartanów skrupulatność. Senat Rzymian, tychto uczniów we wszystkim Greków, składał się, zwłaszcza w świetnych czasach Rzeczypospolitéj, z zasłużonych starców. Ten obyczaj, to uszanowanie dla

mężów, którzy lat kilkadziesiąt na usługach publicznych chwalebnie stawili, zachowały i nowsze narody. Także w państwie Pruskim utrzymuje się chwalebny zwyczaj, podług którego przepędzony bez skazy pięćdziesiątletni zawód urzędnika publicznego, stósowną obchodzony bywa uroczystością. Z porządku przyrodzenia uroczystości takowe zbyt rzadko się zdarzają. Tém większa przeto radość napełniła miasto nasze, gdyśmy w dniu wczorayszym święcili pięćdziesiątletni jubileusz urzędowania *W. Tatzlera*, Nadburmistrza. Dzień ten uroczysty obchodzony był w następującym sposobie. O godzinie 8. rannéj uczczony został Szanowny Jubilat powinszowaniami tutejszych starszych kahalnych, którzy mu imieniem reprezentowaney przez siebie gminy serwis wetowy w upominku złożyli. — O godzinie 9. zebrawszy się wszyscy urzędnicy Magistratowi obok wynurzonych Jubilatowi życzeń w podanych mu wierszach, ofiarowali mu, w dowód swojego ku niemu przywiązania i uszanowa-

nia, gustownie zrobiony puhar z stósownym napisem. — Następnie zgromadziły się wszystkie cechy z chorągwiami przed ratuszem, skąd mając na czele teraźniejszego Prezydenta Rady municypalnój, udały się w uroczystym orszaku przed pomieszkaniem obchodzącego jubileusz Nadburmistrza, który w tak wysokim stopniu szacunek swoich spółobywateli dziarzy. Prezydent Rady municypalnój, towarzyszony od kilku Radzców municypalnych i wszystkich cechmistrzów, wsiadł do pomieszkania Jubilata, i równie on, w mowie w ięzyku niemieckim, iak jeden z członków Rady municypalnój w mowie w ięzyku polskim, która się poniżej umieszcza, (1) wynurzyli ożywiające ich i wszystkich ich spółobywateli uczucia dla czcigodnego naczelnika miasta. Ta uroczysta chwila podała braz sposobność złożenia Jubilatowi, w imieniu wszystkich obywateli miasta, pięknego brylantowego pierścienia z wyrzniętym herbem miasta, i zupełnego srebrnego serwisu stołowego. Z prawdziwém rozrównieniem dziękował szanowny starzec za te pochlebne dowody ich żyezliwości, a wzniesiony okrzyk: Niech żyje! potwierdził uczucia, któremi wszyscy dla niego są przeięci. Prócz tych powszechnych upominków złożyły mu ieszcze w szczególności cechy ciesielski, stelmachski i kołodziejski piękny obraz allegoryczny i tabakierkę.

O godzinie 2. z południa przybył do szanownego Jubilata Prezydent Rady municypalnój i w towarzystwie iego udał się na tutejszy ratusz, którego sala gustownie na ten uroczysty obchód ozdobioną była. W tém miejscu przytomny JO. Xiążę Namiesnik Wielkiego Xięstwa, wraz ze wszystkimi tutejszemi wysokimi władzami, złożył w ręce Jubilata, order Orła czerwonego 3ciój klasy, którym N. Pan długoletnie zasługi zacnego męża nagrodzić raczył. Krótką w serdecznych wyrazach ułożoną mowę, którą JO. Xiążę przy tym uroczystym akcie w polskim i niemieckim ięzyku powiedział, a na którą jeden z członków Rady Municypalnój w polskim ięzyku (zob. poniżej 2) odpowiedział, zakończył Xiążę Jmć wzniesieniem okrzyku: Niech żyje Król!

który przez wszystkich usta z największym zapalem powtórzony został. Wręczył oraz Dostoinny Xiążę Jubilatowi własnoręczne pismo winszujące Jéy Królewiczoskiej Jmci Xiężniczki Ludwiki Pruskiej, Dostoinnej swéy Małżonki. Potém JW. Naczelnny Prezes miał do Jubilata mowę, w której oceniając godnie zasługi iego, oddał przynależną zasłużonemu mężowi sprawiedliwość. Ze strony Przeświećnego Kollegium Regencyinego, jeden z członków tegoż, Radzca Wydziałowy, przemówiwszy kilka słów zastosowanych do okoliczności, oddał Jubilatowi pismo zawierające w sobie powinshawanie i pochwały téy Magistratury dla niego. Po téy uroczystości nastąpił w tutejszém Kasynie, dany przez Obywatelstwo miasta tutejszego wspaniały obiad, który JO. Xiążę wraz z swoimi obecnymi tu Dostoinnymi synami zaszczyścić raczył, a na który zaproszone także były wysokie władze woyskowe i cywilne i wiele innych osób. Wniesiony za zdrowie Jubilata toast przyjęty był od wszystkich przytomnych z prawdziwém dla niego serc wylaniem. Niepotrzeba zapewne nadmieniac, iż także okrzyki na uwielbienie naylaskawszego Monarchy po wszystkich przestrzeżeniach lokalukasynowego, zserdeczném uniesieniem powtarzane, brzmiały. — Po ukończonym obiedzie odwiózł JO. Xiążę Jubilata do iego pomieszkania i raczył w gronie rodziny iego kilka chwil zabawić i winszować iéy tak rzadkiego zdarzenia. — Nie zapomniano także o ubóstwie. Kabał żydowski złożył znaczną sumę, którą przeznaczył na hojny w tym dniu ucztowanie chrześciańskich i żydowskich ubogich i na zakupienie dla nich drzewa opałowego. Na tén ostatni cel także pozostałe w Kasynie po obiedzie niektóre osoby złożyły dobrowolnie 71 Tal. — Oby Szanowny Jubilat, który przed 50 laty rozpoczął tu swój zawód służbowy w pułku piechoty polskiej Potockiego, a późniéy w cywilnym powołaniu idąc szczeblami, wzniosł się do teraźniejszego zaszczytnego i chlubnie sprawowanego urzędu, działał ieszcze iak naydłużéy dla dobra miasta i iego obywateli.

(1) Jeżeli dzieła wojowników przez wieńce i posagi, jeżeli gorliwość zasłużonych urzędników powszechnym narody wynagradzają szacunkiem, tedy zapewne zasługi Twoje godny Mężu! o tyle w sercach i umysłach Obywateli miasta Poznania mieścić się powinny, o ile różnie urzędy sprawując, umiałeś niejednemu usłużyć radą, niejednemu w potrzebie wesprzeć, każdemu przy zdarzonéj sposobności własną powagą lub wstawieniem się dopomódz. Żyjąc przez tyle lat z nami, widziałeś przed sobą toczącą się kolę ludzkiej zmienności, przecież, choć się okoliczności i rządy zmieniały, ty zachowałeś zawsze stałość umysłu. Bezstronny, umiałeś godność człowieka i współobywatela oceniać; ludzki dla każdego, pociągałeś do siebie serca, podbiłaś uprzejmością umysły; miłosierny dla cierpiących, stawałeś się opiekunem niewinności, dla pokrzywdzonych niezachwiana tarczą.

Za tyle usług miastu naszemu świadczonych przyjmij szanowny Mężu ten skromny dar naszej nacyzulszej wdzięczności, przyjmij go z tą szczerą i otwartą chęcią, z jaką go Obywatel każdy Tobie chętnie poświęca!

Zawdzięczać zasługi słodka jest powinność, a pasmo Twych pięknych czynów, staie każdemu z nas w odmłodzonéj pamięci, a byleby tylko nowa czerstwość Twoje pokrzepiała siły, bylebyś długo nam jeszcze przewodniczył, wtenczas, nietylko błogosławić będziemy każdą tę chwilę, którą z nami przeżyjesz, ale nadto szczęśliwym nazwiemy Poznań, że Cię w gronie Obywatelstwa liczy, Twoimi zaszczyca się przysięgami, i Twój przykład naysdalszym pokoleniom do naśladowania przekazać może.

(2) Jaśnie Oświecony Xiąże! Wasza Xiążęca Mość dostojną bytnością swoją uroczystość tę o wiele uświetniła. Wdzięczność Obywatelstwa miasta Poznania kojarzy się zarazem z nawiększym uczuciem tego, który pięćdziesięcioletnich posług kolę ukończył. Wasza Xiążęca Mość dał nam dowody nawiększe, iż umiesz prawdziwe wynagradzać zasługi, jest to oznaką wspaniałości, iakoż zwykłe dostojny Dom Radziwiłłów znamienowała i znamienuie. Przyjmij więc dzięki nayspokorniejsze od tych, którzy ka-

żdą wielkość duszy poważać umięją, przyjmij zarazem to nacyzulsze zapewnienie, że miasto Poznań błogosławiąc swojego Monarchę, Królewskiego zarazem Namiestnika kochać i uwielbiać nigdy nieprzestanie. — Tobie Naczelnny Prezesie! Wam wszystkim dostojni Mężowie! którzy wysokie w Xięstwie naszym piastuiecie urzędy, nayszczersze także podziękowanie w imieniu miasta składam. Oby i Wam Opatrzność doczekać pozwoliła téj pociechy, iakię w radosném gronie świadkami iestecie; wtenczas do głosu życziwych, głos wdzięczności wszystkich nas razem łączyć się będzie, gdyż to iest zwykłe naysdroższém, co się na ołtarzu prawdziwéj chwały obywatelskim cnotom poświęca.

JO. Xiążę Ordynat Sułkowski, Członek Królewskiéj wysokiéj Rady Stanu, Marszałek Seymu Prowincyalnego, przybył tu z Rydzyny.

JW. Xiądz Biskup Siemieński, Administrator Archi-Dycezyi Gnieźnieńskiéj, który w sędziwym wieku, pomimo znacznie nadwątlnych sił, nieprzestaje pracować z nawiększą gorliwością w winnicy Chrystusowéj, wydał do Duchowieństwa następujący okólnik z powodu śmierci naszego nieprzemnego Arcy-Biskupa Wolickiego:

MARCIN SIEMIENSKI,
ze zmiłowania Boskiego, i Stolicy Apostolskiéj Łaski, Biskup Cyreneński, Suffragan, Pralat, Kustosz kościoła Metropolitalnego, wakującego Arcy Biskupstwa Gnieźnieńskiego Administrator Generalny, Orderu Orła czerwonego Kawaler.

Wszystkiemu Duchowieństwu Świeckiemu i Zakonnemu, tudzież wszystkim Wiernym Chrystusowym Archi-Dycezyi Gnieźnieńskiéj.

Osoby, które szafując losami ludzkimi Nawiększa Opatrzność przez hojniejszy darów swoich udział, uwielbiła na świecie wielkością przysięg, i wysokością dostoięstw, iakoż sprawiedliwie godne powszechnego poszanowania póki życiem swém dla dobra żyjących pożytecznie pracują; tak gdy dla nieod-

cofnionych śmiertelności wyroków, Pan życia i śmierci zabiera je do wieczności, warte są wdzięczny przed Bogiem od żyjących pamięci, i gorących w Chrześcijańskiej miłości przez zwykłe w kościele Bożym modlitwy skutków.

Zliczby takowych osób wyłączony jest w dniu 21wszym miesiąca bieżącego około godziny osmę wieczornę z pomiędzy żyjących w zaczętem sześćdziesiątym trzecim roku wieku swojego, Sakramentami Świętymi na drogę wieczności opatrzone, Jaśnie Wielmożny Teofil Wolicki, Arcy-Biskup Gnieźnieński i Poznański, Legatus Natus, orderów Orła Czerwonego, i S. Stanisława Kawaler.

Bóg udarował tego wielkiego Męża w obfitym sposobie rzadkimi przymiotami, które On w oczyźnie swę, i za granicą w Rzymie doskonalać, a potem stopniami zasług postępując, doszedł pierwszemu w Hierarchii kościoła Naszego godności. Na tym wysokości stopniu zawsze czynny, nauk i uczonych Przyjaciół, praw kościoła Obrońca, Pasterz obojga Dyecezyów, w pracach Archi-Dyecezalnych gorliwy, w domu swoim rzadny i gościnny, kochał i szanował Sobie podwładnych, którzy obowiązki powołania swojego wiernie i pilnie wykonywali, a sama tylko gnusność, i przepęstwo, drażno przed progiem domu Jego.

Im większą w śmierci tego Szanownego Prałata poniósł stratę kościół i Duchowieństwo, tem obfity dla duszy Jego ratunek przyspieszać należy. Rozporządzamy przeto, aby po odebraniu niniejszego listu Naszego, po wszystkich kościołach Archi-Dyecezyi Gnieźnieńskiej Parafialnych i Zakonnych przez trzy dni po sobie następujące, i po trzy razy na dzień ku pobudzeniu Wiernych Chrystusowych do modlitwy, dzwoniono; także, przez następne trzy Niedziele Ludowi do kościoła zgromadzonemu, modły do Boga za duszę zmarłego Arcy-Pasterza polecano. Na ostattek: aby wszyscy Kapłani Świeccy i Zakonni po iednę Mszy S. za duszę Jego odprawili; Zgromadzenia także Panien Zakonnych, iako i Zakonnicy nie Xięża, i w Semiminariu będący Klerycy, po iednę Komunii S. odprawiają.

Obwieszczenie, i zalecenie niniejsze JXX. Dziekani zwykłą kursory drogą po swych Dekanatatach dla ogłoszenia Ludowi rozeszła, a

po przeczytaniu z Ambon, na drzwiach kościelnych przybić rozkażą.

Dan w Gnieźnie, dnia 31. miesiąca Grudnia roku Pańskiego 1829.

M. Siemieński Biskup (L. S.)

Administ. Gniezn.

Adam Chylewski, Pisarz Konsyst.

Z Berlina, dnia 5. Stycznia.

N. Król zaczął Hrabie Lottum, Generałowi piechoty i rzeczywistemu tajnemu Ministrowi Stanu, dać order Orła Czarnego z brylantami.

Król. Wirtemberski Szambelan, tajny Radzca Legacyiny, nadzwyczajny Posel i pełnomocny Minister przy C. Austryackim dworze, Baron Blomberg, odjechał do Wiednia.

~~~~~

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 4. Stycznia.

Wyszedł z druku roman historyczny Dway Sreniawici z czasów Władysława Łokietka, oryginalnie napisany, przez Konstantego Gaszyńskiego, tomów 3 i 12mo, na papierze Berlińskim, cena złp. 10.

Od kilku tygodni w Warszawie prawie w każdym domu, nietylko dzieci lecz i dorosłe osoby chorują na odrę.

Pokorna prośba koni do ludzi.

Wielmożny Redaktorze dziennika powszechnego! Za pośrednictwem Pańskim, wznosimy głos do ludzi szlachetnych, ażeby nas biedne, nieszczęśliwe konie, wzięli w opiekę, i raczyli weyrzeć w stan i położenie nasze opłakane, nie tylko na prowincyach, lecz i w samęj stolicy.

Przodkowie nasi przy poddaniu się ludzom, nie spodziewali się zapewne, ażeby z potomkami ich tak się po barbarzyńsku obchodzono. Sądzi, że służąc wiernie, poświęcając siły, zdrowie i życie, pracy i posługom waszym, nietylko uzyskają od was w zamian dobrą, dostateczną żywność, wy-

godne pomieszczenie, obronę i bezpieczeństwo od napaści dzikich zwierząt, lecz że i łagodnym obyczajem będziecie starali się osłodzić poddaństwo nasze. — Jakże się zawiedli! bo oprócz małej liczby naszych współbraci (służących w wojsku i po moźnych domach), źle nas żywią, gorzej mieszczą, od świtu do północy ciężko pracować każą, za pięciu iednego ciągnąć zmuszają ciężary i wozy przeładowane, a kiedy siły wycieńczone przesileniem ustają, zamiast nam pofolgować, tłuką nas, biją, mordują, kaleczą i zabijają.

Niechaj zaświadczą mieszkańcy ulicy Bednarskiej, Mostowej i Ordynackiej, iak nas drwale i woźnice katują, gdy pod osłizłe węgorki ciągniem ciężary, niebędąc często opatrzone w podkowy! niech zaświadczą, ilu naszych współbraci na tych ulicach kalestwa i chorób się nabawiło, ilu żywot postradało?

Długośmy milczały, sądząc że znajdziemy przecież iakiego obrońcę i orędownika, który się krzywd naszych ulituje, i ucisk nasz, komu należy przełożyć; bo nam powiadały konie zagraniczne, że w Anglii znalazł się już tak poczcziwy Pan, który przedstawił Rządowi naszą niedolę, i wyiednał postanowienie, mocą którego przez oznaczenie kar za złe obchodzenie się z nami, ustanowienie ilości ciężarów iaki na wozy ładować można, położono koniec naszym katuszom i nadużyciom złych ludzi. Lecz gdy nikt dotąd nie wstawia się tu za nami, ośmielamy się same najpokorniejszą zanieść prośbę do ludzi szlachetnych, o nadanie nam podobnych praw i przywilejów iak w Anglii, to jest ażeby nas dobrze żywiono, łagodnie się z nami obchodzono, nieprzeciężano pracą, oznaczono ilość ciężarów, iaką uciągnąć potrafimy, nie zaprzagano do wozów, aż doydziemy pełnoletności, to jest lat 3 przynajmniej, co już w Polsce dawnemi laty iak z podania wiemy bywało we zwyczaj; dziś jest prawda inaczej! dla tego też sławna nasza rasa polska zdrobniała, znikczemniała i ledwie na nas dopatrzeć się można śladów téj piękności, ognia, i kształtnego toku, które przodków naszych odznaczały, słowem, że teraz nikt nie pozna, cośmy to byli za konie! Zasługi ojców naszych i nasze własne czy-

ny wojenne, krwią zlane pobożowska zwycięstw i klęsk naszych, na których się ieszcze tu i owdzie porozpraszane kości nasze bieleją; przywiązanie, posłuszeństwo i wierność, któremi inne zwierzęta prześcigamy, gorliwość i pojętność w dopełnieniu ludzkich rozkazów, dogodności, wygod, posług: i wyreczenia w pracy, które z nas macie, i znane cnoty obywatelskie i towarzyskie, nareszcie litość chrześcijańska spodziewać się nam każą, że przychylić się raczycie do tak sprawiedliwych słusznych żądań, wiernych, posłusznych i przywiązanych waszych koni.

P. S. Nie podpisujemy naszych nazwisk na prośbie, z boiaźni aby właściciele nasi i woźnice, za oskarżenie ich o nieludzkie z nami postępowanie, nie wykropili nam skóry, bo na nasze nieszczęście, surowce, bicze, batogi, a nawet i drągi u tych Panów były zawsze i są dzisiaj bardzo w modzie. — Dla tego wolimy w milczeniu oczekiwać z niecierpliwością skutku podania naszego aniżeli narażać się na nieprzyjemność.

Mości Redaktorze! U skatowanego konia, który przed oknami memi omdlał i upadł ciągnąc ciężar pod ślizgą górę, znalazłem powyższą prośbę w zanadrzu pod chomontem. — Racz ją W Pan Dobrodziey w piśmie swoim umieścić.

Mieszkaniec ulicy Bednarskiej.

R o s s y a.

Dziennik Odeski z dnia 4. (16.) Grudnia donosi:

Z Odessy, dnia 4. (16.) Grudnia.

Władze ogłosiły dnia wczorayszego następujące uwiadomienie, które umieszczamy tu, abyśmy naszym czytelnikom dali poznać stan zdrowia naszego miasta: „Dzięki Bogu, postęp zarazy morowej jest całkiem w naszym mieście wstrzymany. Od dni zrostu choroba ta nigdzie się niepokazała. Okoliczność ta zniewoliła władze do uczynienia niektórych odmian w przepisach kwarantany, przywiezionych do skutku po raz drugi wewnątrz miasta, uprzedzając wszystkich mieszkańców, iż łatwość, z iaką to niszczące złe kryje się w różnych efektach, powiano każdego dla zapewnienia swojego osobistego bezpieczeń-

stwa, zachęcić do używania ostrożności jeszcze przez niejakis czas.“

(Tu następują modyfikacje w 14tu punktach.)

W kwarantanie portowey niemasz nic nowego; w kwarantanie tymczasowey umarło dwie osób.

Dnia 2. (14.) Grudnia sprowadzono z Drezna zwłoki Generała piechoty Sabaniewa; wystawione są w kościele katedralnym i będą tu pochowane.

Po wielu mieyscach Gubernii Chersońskięj i w części Kiiowskięj, pokazało się mnóstwo szczurów i myszy, które bardzo wiele szkodaż zbożu.

Podług wiadomości z Bessarabii pierwsze kolumny woyska, które powracają z okolicy Adrianopola, już przeszły Dunaj i poczynają zajmować leże zimowe.

Listy z Bukarestu niezgadzaia się zupełnie na szkody, jakie trzęsienie ziemi w dn. 26. Listopada (n. s.) zrzędziło miastu. Podług jednych przez to straszne zjawisko utraciło życie pięć osób; według drugih liczba ofiar jest bardzo mała; atoli wszystkie zgadzają się, że niemasz ani jednego domu, któryby nieponiósł szkody.

Zimna, któreśmy od kilku dni mieli, zmniejszyły się. Termometr podniósł się do 1° ciepła, większa część zatoki oczyszczona została od lodu, i wczoray rano dwa statki wyszły pod żagle, mianowicie, brygi angielskie: Maitland i Daphne.

Z dnia 7. (19.) Grudnia.

Strach, którym nas przerażało dwukrotne pokazanie się zarazy, jeszcze całkiem nie minął. Wczoray pokazały się bardzo podejrzanę znaki na chorym w oddziale obserwacyjnego wojennego szpitala, który natychmiast został zamknięty. W kwarantanie tymczasowey umarło 2 osób.

Dnia wczorayszego, na uroczystość imienin N. Cesarza Jmci, odśpiewano w kościele katedralnym *Te Deum*, w obecności Generalnego Gubernatora i Generała jazdy Hr. Witta, Gubernatora miasta i innych władz cywilnych. Wieczorem zotał teatr otwarty i domy oświecone.

Ambassadorowie tureccy pragnąc obchodzić uroczystość N. Cesarza Jmci, nie tylko oświeci-

li wspaniale dom, w którym kończą swoją kwarantannę, lecz chcieli mieć pod swoimi oknami muzykę i śpiewaków, i zawczasu już zamówili sztuczny ogień. Wszystko było wykonane wedle ich woli, atoli pod dozorem urzędników kwarantanny i bez najmniejszego związku z mieszkańcami miasta, których ta uroczystość ściągnęła.

Onegday odbył się obrzęd pogrzebowy Generała piechoty Sabaniewa ze wszelką okazałością i należnemi zmarłemu honorami.

Galicya i Lodomerya.

Ze Lwowa, dnia 28. Grudnia.

Gazeta tutejsza zawiera co następuje: „Nowo przybudowany oddział do gmachu tutejszego powszechnego Szpitala został dnia 19. Grudnia 1829. uroczystie poświęcony został przez W. JX. Proboszcza w parafii S. Antoniego, w przytomności JW. Neuhausera Radcy gubernialnego i Protomedyka, całego zgromadzenia Nauczycielów C. K. lekarsko-chirurgicznego Instytutu, wszystkich Członków Kommissyi budowniczej, w obec mieyscowych lekarzy i osób do mieyscowej ekonomii należących, tudzież wielu rekonwalescentów. Ukończeniem téj budowy, które dobrodzieystwo winniśmy łasce Najjaśniejszego szczęśliwie nam panującego Monarchy Franciszka Pierwszego, został Szpital mieyscem na 105 łózek rozszerzony, a tém samém uchylona została najważniejsza przeszkoda w przyjmowaniu większej liczby chorych nie tylko z głównego miasta Lwowa, ale nawet z całego kraiu. Niezmordowaney gorliwości JO. Gubernatora Xięcia Lobkowicza, który tak wiele dobrego dla tego miasta uczynił, tudzież czynnemu współdziałaniu wysokich Rządów krajowych, należą się dzięki, że ten mocny budynek w krótkim czasie został postawiony. Po skończonej mszy ś. wynurzył W. JX. Proboszcz, w krótki, lecz serca uymiający mowie, najwyższą łaskę naszego Najmiłostliwszego Monarchy z najwyższém uczuciem dziękczynienia, a całą uroczystość, która się bez okazałości odbyła, zakończył modłami do Pana Zastępów o długie utrzymanie najsłodszej i najłaskawszej naszego Monarchy, z któremi wszyscy przytomni swoje gorące łączyli życzenia.“

A u s t r y a.

Z Wiednia, dnia 29. Grudnia.

Dzisiejszemy nocy o godzinie 1., po czterodniowej chorobie, rozstała się z światem Jęj Cesarzewiczowska Mość Arcy-Xiężna Henryka, dostojna małżonka Jęgo Cesarzewiczoskięj Mości Arcy-Xiężęcia Karola.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 28. Grudnia.

Wczoray odbyła się Rada Ministrów pod przewodnictwem Króla Jmci. Także Delfin był na nięj obecny.

Onęday pracował Król Jmć z Prezesem Rady Ministrów.

Dziennik Sporów powiada: Zdaie się pewną być rzeczą, iż trzy mocarstwa, które podpisały traktat Londyński, zaszczytą swemi głosami Xiężęcia Leopolda Sasko-Koburskiego, na tron Grecyi, że Rossya ze względu na wielkie wysilenia Francyi dla sprawy niepodległości Morei, miała nieiako zdać na nią wybór przyszłego Monarchy, i że niemożna się dziwić, iż teraznięjsze Ministerium Francuzkie daie Kandydatowi Xiężęcia Wellingtona pierwszeństwo.

Gazeta Francyi twierdzi, iż Xiężę Sasko-Koburski prócz swoięj oprawy 50,000 Funtów Sztelingów rocznie, posiada prywatnego majątku 20 millionów Funtów Szterl. Ten ogromny majątek — mniema taż Gazeta — połączony z wysoką dostojnością, czyni istotnie tego Xiężęcia godnięjszym korony greckięj, niż każdego innego. — Dziennik Sporów uważa wybór przyszłego rządzący Grecyi w osobie Xiężęcia Leopolda za rozstrzygnięty i wynurza ziąd swe nieukontentowanie. „Niekętorzy młodzi Xiężęta — pisze on — starali się u wielkich dworów o tron Grecyi, iako to: Xiężę Leopold Sasko-Koburski, Xiężę Paweł Wirtemberski, Xiężę Jan Saski, Margrabia Wilhelm Badeński, Xiężę Hessen-Homburski i inni. Rossya, wiedziona uczuciem wspaniałomyślności, całkiem prawie Francyi wybór zostawiła, a Xiężę Polignac, przekonany iż może nigdy więcey w cłagu ięgo politycznego życia niewydarzy się druga podobna sposobność, chcąc Anglii okazać grzeczność, nie-namyslał się wcale, aby proponować zięcia

Jerzego IVgo. Rzecz iasna, iż Anglia pędpieszyła z zezwoleniem na to. Lecz niedosyć Panu Polignakowi na tēm, iż dogodził tym sposobem interesowi naszych sąsiadów, zniając on dobrze wstręć Anglii do niepodległości Greków, okazał się i w tym względie powolnym dla trwożliwey polityki gabinetu Londyńskiego, i, w zupełnęj z swoimi dawnięjszemi zdaniami sprzeczności, posłał do Petersburga nowy plan granic Grecyi, który jest daleko szkodliwsiym od ustanowionęgo w protokule dnia 22. Marca. Na owczasowych obradach głęsował Pan Polignac za nayrozciąglejszemi granicami Grecyi, iako za iędym środkiem przywręcenia spokojności i porządku w tym kraiu; teraz wyszły mu z głęwy wszystkie owczasowe argumenta, i naczelny Minister wypuszcza z opieki prowincye, których iako Poseł bronił.“ — Gazeta Francyi przygania Dziennikowi Sporów, iż uważa za rzecz skończoną to, co jest dopiero przedmiotem układow. Jeżeli Rossya okazała w tęj rzeczy bezinteresowność, to i Król Francuzki niemnięjszy dowiódł wspaniałomyślności, oświadczaiać iż nieprzedstawi żadnego Xiężęcia z domu Burbonów na kandydata do tronu greckiego. Rozumowanie Dziennika Sporów opiera się na fałszywym domysle, iakoby Rossya zostawiła gabinetowi francuzkiemu zupełnie dowolny wybór przyszłego władzcy Grecyi, tak dalece, iż Francya zezwalaiać na wybranie Xiężęcia Leopolda daie polityce angielskięj pierwszeństwo nad swoia. Zdanie to jest zupełnie mylne, azatēm i argumenta Dziennika Sporów niezasługuia na uwagę.

Słychać, iż Pan Montbel przełoży Izbie Deputowanych na następiącym posiedzeniu projekt prawa względem odpowiedzialności Ministrów.

Gazeta Francyi umieściła artykuł, pędlęg którego uważać można za rzecz pewną, iż Ministerium ma zamiar zaprowadzić nowe systema municypalne na mocy ustawy Królęwskięj. Wszystkie prawie dzisiejsze gazety napełnione są tym projektem.

Gazeta Francyi w artykule z napisem: „Cudzoziemcy i Jakobini“ wynurza życzenie, ażeby wszystkie mocarstwa europeyskie

zakazały w swych państwach liberalne gazety, co jest jedynym środkiem zapewnienia ludom spokojności. Dziwno się zdaie Gazezie, iż te same rządy, które z tak wielką przezornością wyciągały kordony zdrowia, aby poddanych swoich ochronić od zarazy, tak mało mają obawy przed moralną epidemią, która się od Zachodu na całą Europę rozchodzi i tysiąc razy jest niebezpieczniejszą od téj, którą Wschód wydaje. Jakobinizm zabija więcéj ludzi, aniżeli powietrze morowe. Położenie wszystkich nieledwie państw europejskich, podobném jest teraz do położenia Francji za panowania Ludwika XVI.; wszędzie duma średnich klass podnosi głowę; wszędzie się odzywa niebezpieczny duch filozoficzny; wszędzie okazuje się żądza nowości, a jedynym środkiem wstrzymania potoku, jest — żeby ludy gazet liberalnych nieczytały.

Akademia umiejętności obrała wczoraj członkiem swoim chemika Pana Sérullasa w miejsce zmarłego Pana Vauquelina.

Mówią już o czterech towarzystwach handlowych, które się chciały podjąć pożyczki 80 milionów Frank. t. i.: 1) Pan Aguado; 2) Generalni poborcy; 3) PP. Délessert i Sanlot Baguenault i 4) towarzystwo, którego uczestnicy niesą jeszcze zupełnie wiadomi. Generalni poborcy mieli za 4procentową rentę 106 Fr. ofiarować.

Dziennik *Revue de Paris*, a za nim Posłaniec Izby doniosły przed kilku dniami, iż na ostatnim balu Posła Rossyjskiego (dn. 18. t. m.) niebyło żadnego z teraźniejszych Ministrów. Gazeta Francji donosi teraz, iż obydwie gazety zostają w błędzie, albowiem P. Polignac obiadował tego dnia u Hrabiego Pozzo di Borgo. To sprostowanie nieprostuje podania rzeczonych dwóch dzienników.

Półkownik Fabvier znajduje się zuowu w tutejszj stolicy od dnia 26.

Goniec Francuzki donosi, iż Izby będą niezawodnie na dzień 6. Lutego zwołane.

Na następcę Kardynała La Fare jako Arcybiskupa dycezyi Sens i pierwszego iakmużnika Delfiny, przeznaczają niektórzy Arcybiskupa dycezyi Besançon, Rochan, inni Arcybiskupa Burdegalskiego, Cheverus.

Do Marsylii przybyło znowu 2500 ludzi z wyprawy do Morei.

Wokolicy Bar-le-Duc rządzą wilcy wielkie spustoszenia; na odbytem niedawno polowaniu ubito trzech wilków.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 25. Grudnia.

Dyrektorowie banku angielskiego mieli oneday długą konferencyą z Kanclerzem Izby skarbowej.

Pożyczka turecka, o której tu mówią od niejakiego czasu, ma, iak głoszą, wynosić 6 milionów funtów szterlingów z prowizji po 6 od 100 i ma być w przeciągu 30 lat spłaconą.

Jeden z dzienników Dublińskich głosi, iż w następującym roku Pan Tomasz Barnwall, katolik, zostanie Nadszeryfem Hrabstwa Dublińskiego.

Sławny wierszopis Milman, Xiądz i Profesor w Oxford, wydał niedawno historią żydów w dwóch tomach, która wielką robi sensacyą i z powodu ostrj krytyki na historią biblij, stała się przedmiotem gwałtownego powstania przeciw sobie niektórych dzienników.

Wychodząca w Exeter Gazeta donosi: „Potężne pływające ciało, podług wszelkiego podobieństwa coś żyjącego, albowiem zniienia swe położenie i kierunek, pokazało się przy uściu portu Darmouthskiego i wielką tam trwogę wzniciło. Mają je za wielkiego morskiego węża, który był przed dwoma laty widzianym w zatoce Honduras, lub za tak nazwanego Kraka, którego Pantoppidam w swojej historii naturalnej Norwegii opisuie. Grzbiet jego zielonawo-czarny, pokryty jest łuską i trawą morską; głowa, lub coś podobnego, podnosi się czasem na kilka stóp nad wodę i bucha w górę ogromne bałwany wody. Wszyscy mieszkańcy miasta i okolicy schodzą się około południa nad brzeg, aby się z zadziwieniem przypatrzeć temu Leviatanowi, który zwykle o téj porze wydobywa się na wierzch i pokazuje się całą godzinę. Wzgórza nawet napełnione są widzami, a w mieście Dartmouth prawie już gospody znaleźć niemożna.

D O D A T E K

do

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Nru 3.

(Z dnia 9. Stycznia 1830.)

Rozmaite wiadomości.

Poznań. Od tygodnia biega tu pogłoska, iż we Lwowie pokazała się zaraza morowa. Miał tu nawet ktoś czytać list z samego Lwowa, donoszący o tém. Na zbiecie téj zatrważającej wieści dosyć iest przytoczyć, iż Gazetę Lwowską wciąż tu, i w zwyczajnym sposobie, odbieramy.

Xiążę Jmć Henryk Lubomirski, pracuje teraz nad dziełem bardzo ważném o starożytnych ubiorach polskich. Życzenie to wynurzone było przed parą laty we Florze Polakiéy.

Przy Gońcu Krakowskim wychodzi teraz pismo dodatkowe p. t.: *Wanda, tygodnik mód i nowości*. W pierwszym numerze tego pisma umieszczona iest biografia z dołączeniem wizerunku Jakoba Boczkowskiego, znanego w Krakowie posłańca nowości toaletkowych i mody, który przeżywszy latgo niedawno życie zakończył. Główniejsze, godne wiadomości powszechnéy rysy iego życia, w wyjątkach z tegoż pisma czytelnikom udzielamy: „Szczegółów życia iego młodości i dojrzałego wieku nie wiemy, bo nie lubił nigdy mówić o sobie; ale to z powszechnego odgłosu dobrze wiadomo: że niegdyś miał wioskę, że całe życie był kawalerem nieskażonéy czystości obyczajów, że zbliżając się do starości, wioskę sprzedał, uposażył różne zakłady pobożne, tak dalece, iż sobie ledwie na resztę życia coś zostawił. Widać atoli, że się tak późnéj starości doczekał niespodziewał; z braku bowiem potrzebnych źródeł utrzymania, wybrał sobie szczególny urząd, od niczyiego niezależący mianowania, został tłumaczem i roznosicie-

lem dzienników mód francuzkich i niemieckich, nierozumiejąc ani słówka po francuzku i po niemiecku. — Łatwo się przecie domysleć, że musiał mieć kogoś takiego, co mu dawał objaśnienia stosowne do każdego wzoru mody, i tym sposobem utrzymując zawsze dziennik frankfurcki i lipski, obiegał krawców damskich i męzkich, niektóre modniarki, nakoniec różne domy obywatelskie: i tam udzielał swych nowości za abonament miesięczny od dwóch do sześciu złotych, przyjmując oraz w gratyfikacyi filiżaneczkę kawy z sucharkiem, kieliszek wina lub wódeczki, bo tylko dwa razy w tydzień iadał gotowany obiad, to iest w niedzielę i we czwartek, w inne dni suszył, sposobem wyżej wyrażonym. — Do rzędu pięknych przymiotów duszy iego i ten jeszcze sprawiedliwie przydać wypada: że przy tak wielkiéy sposobności wiedzenia wewnętrznego stanu tyłu rodzin które odwiedzał, bo nawet w domach wyższych był przyjmowany i lubiony; nigdy z domu do domu nie niewyniósł, o nikim źle niewyrzekł; słowem niecierpiał plotek i obmowy, a to iest cnota, na któręj wielom zbywa, mającym się za coś lepszego iak Boczkowski.“

W. Sędzia w New-Baylay w Anglii, niepozwoilił dwóm chłopcom uczyć się kominiarstwa, oświadczając iż Pan Peel życzy, ażeby kominy w przyszłości machinami wymiatano.

W Paryżu odbył się niedawno pojedynek między znanym autorem Scribe a aktorem Bornel. — Ostatni wyzwał komedyopisarza za to, że iego kochance kilka komplementów powiedział. Aktor został raniony.

Panna Sontag była przed niedawnym czasem w szczególném niebezpieczeństwie. — Nieiaki Szorcel przybył do niéy z świade-

ctwami znakomitych osób w celu zrobienia ię popiersia zupełnie nowym sposobem, które wielkiem podobieństwem miało się za-
lecać — wykonanie tego zawisło na tém, że
głowa do sofj przywiązana być miała, a mas-
sa z gipsu utworzona ze wszystkich ię stron
odciskniętą. Panna Sontag widząc podpisy ty-
tu osób znakomitych na świadectwie sztukmi-
strza, poddała się téj operacyi, ale Szorcel
przylepił tak mocno gips do ię twarzy, że
niemogąc odetchnąć, rękoma i nogami bić
zaczęła, aby się dorozumiano, w iakiem się
położeniu znajduje. Na co sztukmistrz gdy
wcale niezwąża, P. Sontag w konwulsyjnych
poruszeniach uderza zniemacka o stół z fili-
żankami i obala go. — Na ten hałas przybie-
ga służący i miał tyle przytomności, że czém
prędzjy odskrobał nożem gips na ustach bę-
dący i rozwiązał głowę P. Sontag. — Sztuk-
mistrz jednakże zupełnie tém niezmiuszany,
zbierając ułamki gipsu wciąż powtarzał:
„Patrz Pani iakie podobieństwo nosa, ustom
tylko mowy brakuje — wielka szkoda, żeś
Pani nieleżała spokojnie, miałbym być dru-
gą Sontag.“ Pewien cokolwiek za gorąco
kąpany Anglik, który także przybiegł na po-
moc téj niemieckiej Filomeli, porwawszy
za kark artystę, zrzucił ze schodów, a za
nim i kawałki gipsu, które się o jego grzbiet do-
szczętu pokruszyły. Scribe z tego zdarzenia
chce napisać Vaudeville pod tytułem: „Pan-
na Sontag żywa i umarła.“

W Bordeaux znajduje się dziewczyna,
która z urodzenia nóg i rąk niemając pisze
gębą, rysuje i pończochy robi, a nosem gra
walcę na fortepianie i na flecie. Ta dzie-
wczyna jest zresztą zajmującej piękności.

W Sewilli zwraca teraz wszystkich uwagę
chłopiec, który tylko w nocy widzi, w dzień
zaś zupełnie jest ślepy. W nocy najmniejszą
nocy czyta z łatwością naydrobniejsze druki.

Nowe odkrycie w Afryce.

Pan Aschmun, agent kompanii Wassyng-
tonskiej do kolonizacyi w Afryce, donosi co
następuje: „Jeden z naszych towarzyszków
zapuscił się w pustynie Afryki o 140 mil od
nas, i wróciwszy zamtąd opowiedział nam
szczegóły o jednym ludnym kraju wcale nie-

znaiomym, a którego cywilizacya nad wszel-
kie wyobrażenie nasze stoi na wysokim sto-
pniu. Wysłaliśmy tego człowieka powtórnie
w to miejsce z dokładną instrukcyą, a skoro
powróci nie omieszkamy udzielić komitetowi
wszelkich potrzebnych w téj mierze wiadomo-
ści. Grunta w tym kraju są doskonale upra-
wne, koni używają tam iak u nas do prac go-
spodarskich, wytrzebiają krzaki, ogradzają o-
grody; wszystko tam jest cokolwiek wymaga-
jąc, nie tylko pierwsze potrzeby człowieka, ale tak
produkta ziemne iak i wyroby rękodzielnicze
dostarczają mieszkańcom przedmiotów zbytko-
wych; język arabski jest tam w używaniu, mie-
szkańcy używają go w pisaniu; targi liczne i
iarmarki są ustanowione: słowem lud ten nie-
tylko barbarzyńskim nazwać nie może, ale i
do rzędu cywilizowanych może się liczyć.“
Ciekawi tedy jesteśmy czytać dokładny opis
tego osobliwszego a nieznanego nikomu kraju.
Widzieć z tego można, że nie tylko głąb Afry-
ki nie jest znaiomy naszym ięografom, ale na-
wet okolice pobliskie brzegów morskich.

(Nadesłano nam pocztą wiersze, jeden łaciń-
ski drugi polski na zgon JW. Arcy-Biskupa,
które dla późnego odebrania do przyszłej gazety
odkładamy.)

KONCERT.

Przybyły tu Fletrowersista, Pan Grün-
berg, z Hannoveru, da w poniedziałek
koncert. Jestto znowu nieszczęśliwy artysta,
który w 14 dniach po swém urodzeniu ocie-
mniał. Jeden z tutejszych amatorów muzy-
ki, Pan Justyc-Kommissarz Mittelstaedt,
który go już słyszał, oddaje grze jego wiel-
kie pochwały w tutejszą niemiecką ga-
zecie.

OBWIESZCZENIE.

Przy nastąpném dnia dzisiejszego losowa-
niu Obligacyów miejskich tutejszych, zosta-
ły wyciągnięte następujące numery, iako to:

No. 869. = 25 Tal.

— 341. = 100 —

No. 1068.	==	100 Tal.
— 1156.	==	100 —
1066.	==	100 —
— 489.	==	100 —
— 16.	==	100 —
— 89.	==	100 —
— 1144.	==	25 —
— 1134.	==	25 —
— 795.	==	25 —
— 472.	==	100 —
— 590.	==	50 —
— 848.	==	25 —
	==	975 Tal.

Wzywam niniejszém właścicieli tychże obligacyów, iżby wyżey wyrażone kwoty pieniędzy z prowizyami za jedno półrocze od 5. aż do 15. m. i r. b. odebrali z Kassy umorzenia długów gminnych na Ratuszu w zwyczajnych godzinach służbowych.

Jeżeli właściciele wyżey wspomnianych obligacyów miejskich, kwot pieniężnych wraz z prowizyami w przeciągu czasu od 5. aż do 15. m. b. nieodbiorą, wtenczas zachowane będą pieniądze aż do przyszłego terminu wypłaty w Lipcu r. b. nastąpić mającący w Kassie, bez prowizyi.

Poznań, dnia 2. Stycznia 1830.

Kommissya do umorzenia długów komunalnych.

PATENT SUBHASTACYINY.

Na wniosek wierzyciela realnego nieruchomości tu na Wronieckiej ulicy pod Nr. 301. położona, i do pozostałości zmarłego Nadinspektora solnego Karola Ludwika Maschwitz należąca, sądownie na 6115 Tal. 11 sgr. 8 den. oszacowana, w drodze koniecznej subhastacyi publicznie najwięcej dającemu sprzedaną być ma. Termina licytacyine

na dzień 3. Października,

na dzień 5. Grudnia r. b.,

na dzień 27. Lutego 1830.,

z których ostatni zawity wyznaczony zawsze przed południem o godzinie gtey w naszej izbie dla stron, przed Assessorem Sądu Nadziemiańskiego Mandel, na który ochotę kupna mających, z tém oznajmieniem wzywamy, iż najwięcej dającemu przybitem będzie, jeżeli prawne przyczyny na przyszłokdzie nie

będą. Taxa i warunki zawsze w registraturze naszej przeyrzane być mogą.

Poznań, dnia 16. Lipca 1829.

Królewski Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Nieruchomość w mieście Buku pod Nrem 9. położona, do Bazylego Morkowskiego należąca, z gruntami, ogrodem, suszarnią, browarem, iakotóż folwarkiem przy Buku leżącym, które w ogóle na 4829 Tal. 23 sgr. 9 fen. oszacowane zostały, dla długów publicznie najwięcej dającemu przedane być mają, i terminu licytacyine

na dzień 10. Października r. b.,

na dzień 12. Grudnia r. b. i

na dzień 11. Lutego 1830.,

z których ostatni zawity, zrana o godzinie 10. przed Konsyliarzem Sądu Ziemiańskiego Hebdmann w naszej Izbie instrukcyiney wyznaczony zostały, na które ochotę kupna mających z tém oznajmieniem wzywamy, iż przybicie nastąpi, jeżeli prawne przyczyny na przyszłokdzie niebędą.

Poznań, dnia 10. Sierpnia 1829.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

SUBHASTACYA.

Położona pod miastem Murowaną Gośliną, należąca do massy likwidacyiney Tittlera papiernia wraz z folwarkiem i wiatrakiem Hammer nazwana, oszacowana na 7921 Tal. 16 sgr., ma być publicznie najwięcej dającemu przedana, do czego wyznaczylismy terminu

na 17. Grudnia r. b.,

na 18. Lutego 1830.,

a ostateczny na dzień

27. Kwietnia 1830.,

przed południem o rotę godzinie przed K. S. Z. Brückner w izbie naszej zamkowej, wzywamy więc ochotę na kupno mających z tém oświadczeniem, iż najwięcej dający przybicia spodziewać się może, jeżeli prawna iaka nie zaydzie przeszkoda.

Warunki w Registraturze naszej przeyrzane być mogą. Kaucya składa się w ilości 300 talarów.

Poznań, dnia 3. Września 1829.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

Na jutrzejszy o godzinie 3½ po południu, odbyć się mający pogrzeb Kapitana Rejera, zaprasza się jego Przyjaciół i Znajomych.

Mieszkał na Rybakach Nr. 47.

Losów do sprzedaży sposobem loteryi dóbr Temnik i Grünow można w cenie 5 Tal. w złocie za los, tylko jeszcze do dnia 14. Stycznia r. b. u nas dostać, gdyż reszta, którąby pozostała, w dniu następującym pocztą odesłana być musi.

Poznań, dnia 7. Stycznia 1830.

C. Müller & Comp.

przy Wodnéj ulicy Nr. 163.

OBWIESZCZENIE.

Dobra moje dziedziczne Wiiewo, leżące w Powiecie Wschowskim, 1½ mili od miasta powiatowego Wschowy, 3 mile od Głogowa i Leszna, i milę od Sławy, składające się:

- 1) z folwarku i wsi Wiiewa,
- 2) z folwarku Waldheimu,
- 3) z wsi zaciężnéj Brenna,
- 4) z folwarku i wsi Zaborowa,
- 5) z folwarku i wsi Potrzebowa i
- 6) z wsi zaciężnéj Smieszkowa,

życzę sobie w całości lub też podzielone z wolnéj ręki sprzedać, od 1. aż do incl. 4. osobno i 5. et 6. również osobno.

Dobra te leżą w pięknej okolicy nad samą granicą Szląską, i mają następujące regalia:

- 1) 543 szefli m. P. wysiewu ożminnego,
- 2) bardzo liczne łąki,
- 3) obszerne pastwiska,
- 4) mielcuch i propinacyą na 7miu gościńcach,
- 5) rybołostwo na dwóch dość znacznych jeziorach i dwóch stawach,
- 6) znaczną rozległość borów, pomiędzy którymi większa połowa żywych borów się znajduje,
- 7) zaciągów sprzężaynych dni 14,553 i ręcznych dni 22,168,

8) 1013 Tal. 10 sgr. 10 fen. czynszów gotowych,

9) 43 szefle żyta i 103½ szefli owsa w naturze,

10) kilka ogrodów, aleiow owocowych i żywną winnicę.

Chęć kupna mający mogą się osobiście lub też w frankowanych listach względem zasięgnięcia bliższych warunków kupna i sprzedaży do mnie do Wiiewa zgłosić.

Józef Modlibowski.

Doniesienie o balach Szamotulskich.

Szanownemu obywatelstwu i prześwietnéj publiczności mam honor donieść: iż w ciągu karnawału przyszłorocznego dam bale w następujących dniach, iako to: dnia 10. i 24. Stycznia, 7., 21. i 23. Lutego.

Zapewniając, iż nayusilniejszém będzie mém staraniem nietylko o bardzo dobre wina i inne trunki wszelkiego gatunku, lecz także o przyzwoite stancye, upraszam o łaskawe zaszczytanie mnie liczném uczęszczaniem.

Szamotuły, d. 22. Grudnia 1829.

G. E. Roggen.

W Karnie pod Wolsztynem, jest do sprzedania 65 baranów 1no i 2ch letnich,

tudzież 300 macior młodych i zdalnych do chowu. Owce te mogą być codziennie widziane w wełnie do 15. Maia r. b.

W niebytności właściciela Nadwczarz ma polecenie sprzedania.

125 sztuk tucznych skopów są do przedania w Nowym dworze pod Zbąszyniem.

Pod Nr. 245. na Wrocławskiej ulicy znajduje się nowe skrzydło z wyboranego tonu do sprzedania.

Drugi transport wybornego płynnego kawiary, co tylko odebrał

F. W. Graetz.